

Dr. Sanem AKSOY DURSUN

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medeni Hukuk Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

Eşya Kavramı

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

EŞYA KAVRAMININ GENEL UNSURLARI

I. Eşyanın Tanımı	5
A. Genel Olarak.....	5
B. Eşya Kavramı: Bir Terminoloji Sorunu.....	6
C. Eşya Kavramının Önemi.....	9
D. Karşılaştırmalı Hukukta Eşya Kavramı.....	11
1. Roma Hukuku.....	11
2. Alman Hukuku	13
3. Avusturya Hukuku.....	15
4. Fransız Hukuku	16
5. İngiliz Hukuku.....	17
6. Bazı Uluslararası Metinlerde Eşya Kavramı	19
7. Türk ve İsviçre Hukuku	21
E. Eşya Kavramının Unsurları	24
1. Cismanilik Unsuru.....	24
2. Sınırlarının Belirli Olması Unsuru	25

3. Üzerinde Hâkimiyet Kurulmaya Elverişli Olma Unsuru.....	26
4. Kişi Dışılık Unsuru	29
5. Dört Unsur Dışında Başka Unsurlara İhtiyaç Var mı?.....	30
II. EŞYA ÇEŞİTLERİ.....	37
A. Genel Olarak.....	37
B. Taşınır Eşya-Taşınmaz Eşya	37
C. Mislî Eşya-Gayrimislî Eşya	38
D. Tüketime Tabi Olan ve Tüketime Tabi Olmayan Eşya.....	41
E. Özel Mülkiyete Tabi Olan-Özel Mülkiyete Tabi Olmayan Eşya.....	43
F. Bölünebilen-Bölünemeyen Eşya	45
G. Sahipli Eşya-Sahipsiz Eşya.....	46
III. Basit Eşya, Birleşik Eşya, Eşya Birliği-Hak Birliği.....	47
A. Basit Eşya.....	47
B. Birleşik Eşya.....	48
C. Eşya Birliği.....	52
D. “Bir Miktar Eşya” Kavramı	54
E. Hak Birliği.....	57
1. Genel Olarak.....	57
2. Malvarlığı Kavramı.....	58
3. Özel Malvarlığı	63
4. Ticari İşletme.....	66

İkinci Bölüm

CİSMANİLİK UNSURU BAKIMINDAN TARTIŞMALI VARLIKLAR

I. Bilgisayar Programları	72
A. Genel Olarak.....	72
B. Bilgisayar Programlarını Eşya Sayan Görüş.....	74
C. Bilgisayar Programlarının Eşya Sayılmasının Hukuki Sonuçları.....	78

D. Bilgisayar Programlarını Gayrimaddi Mal Sayan Görüş	83
E. Bilgisayar Programlarının Gayrimaddi Mal Sayılmasının Hukuki Sonuçları	85
II. Senetler	92
III. Haklar	97
A. Bağımsız ve Sürekli Haklar	97
B. Haklar ile Alacaklar Üzerinde İntifa ve Rehin Hakları.....	100
1. Haklar ile Alacaklar Üzerinde İntifa Hakkı	100
2. Haklar ile Alacaklar Üzerinde Rehin Hakkı.....	102
3. Haklar ile Alacaklar üzerinde Kurulan İntifa ve Rehin Hakkının Hukuki Niteliği	105
IV. Enerji ve Doğal Güçler	111

Üçüncü Bölüm

KİŞİ DIŞILIK UNSURU BAKIMINDAN TARTIŞMALI VARLIKLAR

I. İnsan Vücudu	119
A. İnsanın Kendi Vücudu Üzerindeki Hakkı	119
B. İnsan Vücudunun Parçaları	123
1. Genel Olarak.....	123
2. İnsandan Ayrılan Doğal Vücut Parçaları.....	124
a. Vücut Parçalarını Eşya Sayan Görüş	125
b. Vücut Parçalarını Kişilik Hakları Kapsamında Değerlendiren Görüş	132
c. Yığılma Teorisi	134
d. Değerlendirme	139
3. Vücudun Yapay Parçaları.....	146
II. Embriyo	148
A. Genel Olarak.....	148
B. Tüpteki Embriyonun Hukuki Niteliğine İlişkin Görüşler.....	150

1. Eşya Sayan Görüş	150
2. Değerlendirme	155
III. Ceset	159
A. Genel Olarak	159
B. Cesedi Eşya Saymayan Görüşler	161
1. Kişilik Bakiyesi Teorisi	161
2. Cesedi Kendine Has Bir Varlık Sayan Görüş.....	163
C. Cesedi Eşya Sayan Görüşler	164
1. Miras Mülkiyeti Teorisi	165
2. Cesedin Sahipsiz Bir Eşya Olduğu Görüşü	166
a. Cesedin Mülkiyete Elverişli Sahipsiz Eşya Olması.....	166
b. “Ölüye Bakım Hakkı” Teorisi.....	168
D. Değerlendirme	171
E. Cesetten Ayrılan Parçalar.....	179
IV. İnsan Dışındaki Canlılar	182
A. Hayvanlar.....	182
1. Genel Olarak.....	182
2. Alman, İsviçre ve Avusturya Hukuku’ndaki Değişiklikler .	183
3. Türk Hukukundaki Durum	187
B. Bitkiler.....	188
SONUÇ	189
KAYNAKÇA	195